

INTERVIEW

De koppen van Remigius

Remigius '06

Elke rimpel is doorgrond

'Nicole Kidman' (2006), acryl op linnen, 40 x 50 cm.

Totdat zijn echtgenote hem twintig jaar geleden meenam naar musea, had Remco 'Remigius' Hazenbroek niks met tekenen. Maar in die musea gebeurde iets. Remigius: 'Ik was ontzettend gefascineerd. Dat wilde ik ook kunnen. Ik vond het zo mooi dat dingen van honderden jaren geleden met zoveel respect worden behandeld, te zien zijn in een soort heiligheid.'

Een woensdagmiddag in maart, in de knusse, Haagse bovenwoning van portretschilder Remco 'Remigius' Hazenbroek (1962). We staan in zijn atelier en vanaf de muren worden we aangestaard door allerlei hoofden. 'Koppen' noemt Remigius ze steevast en dat zijn het. Stevig aangezette koppen, voornamelijk van vrouwen, waarin de lijnen flink zijn aangezet, elke rimpel is doorgrond. De doorleefdheid spat van de doeken. Het is de typische stijl van Remigius. Geportretteerden worden niet gespaard. Wallen, rimpels: Remigius brengt ze graag over het voetlicht. 'Ik las ooit ergens dat je karakter na je veertigste gewoon in je kop gegroefd staat', vertelt Remigius. 'Je hebt je hele leven op dezelfde manier gelachen, gehuild, somber geke-

'Beatrix 2' (2009), acryl op linnen, 35 x 35 cm.

Foto: Eric de Jong

ken. Dat staat gewoon in die kop.' Pogingen om het karakter van de geportretteerde naar voren te brengen, zijn volgens Remigius dan ook onnodig. Het staat allemaal in het gezicht getekend. Die stevige stijl zorgt er soms voor dat het onderwerp even moet slikken bij het zien van het resultaat. Ook eurocommissaris Neelie Kroes, die Remigius portretteerde voor het televisieprogramma 'Sterren op het doek'. Kroes, inmiddels 69 en gezegend met de bijbehorende rimpels, zei bij het zien van zijn portret: 'Dat ben ik niet.' Het portret, ook te zien op zijn website, is echter onmiskenbaar gelijkend. Remigius: 'Misschien vond ze het te confronterend. Dat is nu eenmaal mijn stijl. Soms vragen mensen of ik me in wil inhouden. Daar hebben we het van tevoren over. Ik zeg ze: 'Geef aan wat jij het prettigst vindt, dan wil ik het graag in die stijl schilderen.'

KINDEREN EN ZELFPORTRETTEKEN

Kinderen portretteren vindt Remigius moeilijker. 'Minder rimpels, minder houvast', vindt hij. 'Zo'n opdracht krijg je doorgaans van de ouders; dan kun je niet hard zijn. Ik kreeg vorig jaar de opdracht twee kinderen te schilderen. Daar heb ik toch behoorlijk aan moeten werken nadat men is komen kijken. Ik bouw een portret voor zo'n negentig procent af, dan laat ik mensen langskomen. Maar dat viel nu ernstig tegen. Ze zijn nog een keer teruggeweest en vonden het nog steeds te hard. Dat kan ik uiteindelijk wel herstellen, maar dan is het voor mijn gevoel geen Remigius meer. Hadden ze dan geen andere schilder moeten kiezen?' Dat probleem doet zich gelukkig nooit voor bij zelfportretten, een geliefde bezigheid van Remigius. Daarin kan hij zo hard zijn als hij wil. Zo schilderde hij onlangs zeven portretten van zichzelf; elk portret één van de zeven hoofdzonden. Daarover moeten we niet al te veel willen psychologiseren, benadrukt Remigius. Hij vond het eenvoudigweg een interessant project. Remigius: 'Ik zou het fantastisch vinden als een bedrijf me zou vragen de raad van bestuur op deze manier te portretteren.'

Remigius schildert niet al zijn hele leven. Na de havo deed hij de avondopleiding Commerciële Economie aan de heao en werkte 25 jaar bij KPN in de reclame en marketing. Langzamerhand begon de koek van beide

kanten 'wel een beetje op te raken'. Remigius: 'KPN heeft me toen op een prettige manier buiten de deur gezet.' Dat moment, nu anderhalf jaar geleden, gaf hem de ruimte zijn schilderwerk uit te bouwen. Remigius schildert al sinds midden jaren negentig, maar kreeg in 2002 zijn eerste portretopdrachten. Daarvoor schilderde hij ook abstract en landschappen. Remigius: 'Ik was zoekende, maar ik vond het geweldig, die verf. Ik kwam steeds op mensen terug, op koppen. Ik begon een stijl te ontwikkelen. Dat gaat vanzelf.' Naast zijn eigen werk als portretschilder heeft Remigius het bedrijf PortretWerk opgestart. Hiermee vertegenwoordigt hij zestien kunstenaars, zichzelf inclusief. Aanvankelijk was het idee om alleen met zijn eigen portretten zijn brood te verdienen. Remigius: 'Met mijn prijsniveau zul je dan twee keer per maand een werk moeten acquireren en schilderen. Dat is kwetsbaar. Dus ik dacht dat het portretwerk daarnaast een goede business zou zijn.' Toch loopt zijn eigen werk nu beter dan PortretWerk. 'Wellicht dat dat een langere aanlooptijd nodig heeft,' verklaart hij.

VAKMAN VS. KUNSTENAAR

Remigius maakt een scherp onderscheid tussen een vakman en een kunstenaar. Kunstenaars, dat zijn volgens hem mensen met grote verhalen, die fascinerende dingen bedenken. Hijzelf is een vakman. Een wereldverbeteraar? Hij zou het willen zijn, zegt hij zelf, maar is het niet. Hij heeft geen groot verhaal te vertellen. Wil enkel mooie schilderijen maken en vindt het prachtig als mensen dat willen delen. Hij vertelt over een boek dat in zijn kast staat. Over Walter De Maria, een Amerikaan die een vierkante kilometer in een woestijn vol zet met ijzeren palen. Elke tien meter een. Hij heeft er camera's opgezet en gaat de bliksem vangen. Maandenlang. Remigius: 'Dat vind ik waanzinnig, dat vind ik kunst! Wat ik doe, vind ik meer vakmanschap.'

MATERIAAL

'Het vakmanschap zit hem erin dat je op je materiaal let', zegt Remigius. 'Je hoort tegenwoordig veel dat academiëstudenten worden opgeleid als kunstenaar, maar niet als vakman. Zij maken werken waar galeriehouders steen en been over klagen: vijf jaar later moet het alweer gerestaureerd worden. Dat is raar, die kant van het vak wordt onderbelicht. Het moet goed materiaal zijn, goed geschilderd zijn, goed lijken. Er moet richting in zitten. Dit is mijn stijl, zo is het ontwikkeld; vakmanschap waarmee ik mijn werk maak.'

Echt materiaalvast is Remigius niet. Natuurlijk zijn er de sporadische verliefdheden op perfecte kwasten en prachtverven, maar als hij zijn verflade opentrekt, is het een bonte mengelmoe van merken en soorten. Hij werkt hoofdzakelijk met acryl. Remigius: 'Sommige portretten zet ik eerst even in houtskool en dat bevalt eigenlijk wel goed. Je kunt het heel makkelijk opzetten, wegvegen, benadrukken en daarna kwasten eroverheen

'Francis Bacon' (2008), acryl op linnen, 50 x 50 cm.

en een beetje met een gummetje. Veel lagen over elkaar heen. Je kunt dus proberen of bepaalde dingen wel kunnen, voordat het echt definitief wordt.'

FLOW

Als grote voorbeelden van kunstenaars noemt Remigius onder anderen Giacometti, Lucian Freud en Wim Schumacher. 'Maar het zijn vaker individuele portretten waar ik van onder de indruk ben', zegt hij. En het oeuvre van zijn grote voorbeeld Francis Bacon, maar 'dat ligt tegen het abstracte aan.'

Het plezier zit hem in een soort van flow, een bijna meditatieve manier van bezig zijn. Remigius: 'Schilderen is heel rustgevend. De kop is leeg, dat is prettig. Het feit dat het zo'n lekker geconcentreerd proces is waar je uren en uren in kan steken, heerlijk. En als het gelukt is en het is klaar, vind ik het geweldig om iets te hebben gemaakt dat over zestig jaar hopelijk nog ergens aan een muur hangt.'

Voor meer informatie: www.remigius.eu

Tekst: Tim Fierant

Beeld: Remco 'Remigius' Hazenbroek